

Türkiye’den Taze Kiraz Meyvelerinin İthalatında Bitki Karantinası İthalat Gereklikleri Protokolü

1. Gerekliliklere konu ögeler ve üretim alanları

Taze Tatlı Kiraz (*Prunus avium* L.) bitkileri, ticari olarak Türkiye’de üretilmelidirler.

2. Taşıma yöntemi

Taze kiraz meyveleri, deniz yolu veya hava yolu ile ithal edilmelidir (elde taşıma, posta ve ekspres kargo hariç),

3. İhracat bahçelerinin ve ihracat paketleme tesislerinin kaydedilmesi (fümigasyon tesisleri dahil)

3.1 Kore’ye ihracata yönelik taze tatlı kiraz meyvesi üreten meyve bahçeleri (bundan böyle “ihracat bahçeleri”) ve Kore’ye ihracata yönelik paketleme tesisleri (fümigasyon tesisleri dahil), Türkiye’nin Ulusal Bitki Koruma Kuruluşu’na (bundan böyle “Türkiye NPPO”) kayıt olmalı ve Türkiye NPPO, ihracat bahçelerinin ve ihracat paketleme tesislerinin temizliğini yönetmeli ve ihracat gönderilerinin izlenebilirliğini sağlamalıdır.

3.2 İşbu Türkiye NPPO, kayıtlı ihracat bahçelerinin ve paketleme tesislerinin (fümigasyon tesisleri dahil) bir listesini Kore’nin Hayvan ve Bitki Karantina Kurumu’na (bundan böyle “APQA”) her sene ihracatın başlangıcından önce iletacaktır.

4. İhracat Meyve Bahçeleri’nin Yönetimi

Türkiye NPPO, yeterli zararlı gözlem ve kontrol önlemlerini uygulamalı veya denetlemeli ve bunun yanı sıra Kore’nin endişe duyduğu karantina

zararlılarından uzak tutmalıdır [Ek 1].

- 4.1 İhracat bahçeleri, büyüme mevsimi boyunca denetim çalışması aracılığı ile *Blumeriella jaapii* zararlısından ari tutulmalıdır; bir ihracat bahçesinde denetim çalışması sırasında *B. jaapii* tespit edilmesi halinde, Türkiye NPPO, bu durumu derhal APQA'ya iletmeli ve ihracat bahçesinin, ihracat dönemi sırasında Kore'ye ihracat yapmasına izin vermemelidir. APQA gerekirse, Türkiye NPPO'nun *B. jaapii* ile ilgili olarak yaptığı denetim yöntemlerini ve bunun sonuçlarını talep edebilir.
- 4.2. İhracat bahçelerinde, büyüme mevsimi esnasında denetim çalışması sonucunda *Wilsonomyces carpophilus*'un düşük yaygınlıkta mevcut olması veya hiç mevcut olmaması gerekmekte ve mevcut olması halinde kontrol önlemleri alınmalıdır.

5. Paketleme tesisi şartları

- 5.1 Türkiye NPPO paketleme tesislerinin temel hijyen yönetimini ve düzenli olarak dezenfeksiyonunu denetlemelidir. Temizlik şartları sürdürülmelidir.
- 5.2 İhracat paketleme tesisleri, zararlı bulaşmasını önlemek amacıyla pencerelere ve havalandırma deliklerine ağlar (1,6 mm×1,6 mm'den daha az) takmalı ve hava perdeleri veya lastik perdeler veya çift kapılar veya diğer böcek geçirmez araçlar veya yapışkan tuzaklar vb. kurmalıdırlar. İhracat paketleme tesislerinde böcek geçirmez araçlar bulunmuyorsa,

tüm kutular veya paletler, fümigasyondan veya nihai ayıklamadan hemen sonra polivinil veya ağlar (1,6 mm x 1,6 mm'den az) ile sarılmalıdır.

5.3 Kore'ye ihracata yönelik taze kiraz meyveleri, kayıtlı olmayan meyve bahçelerinde üretilen kiraz meyveleri ve diğer ülkelere ya da yerel satışa yönelik meyveler ile birlikte ayıklanmamalı ve depolanmamalıdır.

5.4 Zararlılar, bitki döküntüleri ve toprak vb. kirleticiler bulaşmış olan veya hasar görmüş meyveler, yıkama ve ayıklama işlemi ile giderilmelidir.

6. Metil Bromür (MB) fümigasyonu

6.1 APQA ve Türkiye NPPO denetçileri, Metil Bromür (MB) fümigasyonu ile ilgili fümigasyon tesisini ve ekipmanı birlikte kontrol etmelidirler. Türkiye NPPO, fümigasyon işleminin tüm prosedürlerini yönetmeli veya denetlemelidir; APQA denetçisi gerekli durumlarda kontrol edebilir.

6.2 Kore'ye ihraç edilen taze kiraz meyvelerine, *Anarsia lineatella*, *Ceratitis capitata*, *Cydia funebrana*, *Cydia pomonella*, *Lobesia botrana* ve *Rhagoletis cerasi*'nin öldürülmesi amacıyla MB fümigasyonu uygulanmalıdır. Ve bu işlemlerin sonuçları, Türkiye NPPO tarafından teyit edilecektir. MB fümigasyonu programları şu şekildedir; meyve temel sıcaklığı 20°C veya üstü olmalı, doz 145g/ m³, süre 3 saat ve MB nihai gaz konsantrasyonu 106g/ m³ veya üzeri olmalıdır. Ayrıntılı prosedürler, Ek 3'te belirtilmelidir.

6.3 Bitki sağlığı sertifikası, Türkiye NPPO'ları tarafından yapılan işlemiden sonra MB işleminin (tarihler, kimyasallar, dozaj, sıcaklık ve süre vb.) ayrıntılarını içerecektir.

7. Ambalajlama yöntemi ve işaret

7.1 Taze kiraz meyveleri, paketleme tesislerinde zararlıları önleyecek malzemelerle veya ağlar ile (delik boyutu 1.6 mm veya daha az olacaktır) paketlenmelidir.

7.2 Türkiye NPPO, gönderinin depolanması ve taşınması sırasında zararlı kontaminasyonunun veya yeniden bulaşmasının önlendiğinden emin olmalıdır. Taze kiraz meyvelerinin her bir ambalaj kutusu veya paleti, ihracat bahçelerinin adını (veya kayıt numarasını), ihracat paketleme tesislerinin adını (veya kayıt numarasını) ve "Kore için" ifadesini içeren bir işaret taşıyacaktır.

8. İhracat denetimi ve sertifikasyon

8.1 APQA ve Türkiye NPPO tesis denetçileri bir arada, ihracat gönderisi başına numunenin %2'sinden fazlasına veya ISPM 31'e (gönderi numune işlemlerine ilişkin yöntemler) göre ihracat denetimi gerçekleştirmeli, numuneler denetlenmeli ve Kore'nin endişe duyduğu karantina zararlılarının bulunmadığını teyit etmelidirler. Özellikle, gönderi zararlı ariliğini sağlamak amacıyla *Blumeriella jaapii* ve *Wilsonomyces carpophilus*'a yönelik görsel hedef denetim gerçekleştirilmelidir.

8.2 [Ek 1] 'de listelenen herhangi bir canlı karantina zararlısının denetimde tespit edilmesi halinde, aşağıdaki önlemler alınacaktır:

- 8.2.1 *Anarsia lineatella*, *Ceratitis capitata*, *Cydia funebrana*, *Cydia pomonella*, *Lobesia botrana*, *Rhagoletis cerasi* ve *Blumeriella jaapii*'den herhangi birinin tespit edilmesi halinde, gönderi reddedilmeli ve nedenler belirlenip düzeltilene ve APQA düzeltici eylemleri kabul edene kadar kiraz meyvelerinin ithalatı askıya alınmalıdır.
- 8.2.2 *Wilsonomyces carpophilus*'un tespit edilmesi durumunda, gönderi reddedilecek ve ilgili meyve bahçeleri o mevsim için ihracattan hariç tutulacaklardır.
- 8.2.3 [Ek 1]'de yer alan diğer canlı karantina zararlılarının tespiti durumunda, gönderi reddedilir. Gönderi, yalnızca bir kez daha dezenfeksiyon uygulamasına maruz kaldıktan sonra ihraç edilebilir.
- 8.3 Meyvelerin yüklenmesine müteakip, ambalaj kutuları veya paletler, Türkiye NPPO denetçisinin katılımıyla, onaylanmış yöntem ile (bant veya çıkartma veya etiket) mühürlenmelidir.
- 8.4 Konteynerlere yüklenen denetlenmiş ve denetlemeden geçmiş olan meyveler, Türkiye NPPO müfettişi tarafından mühürlenmelidir.
- 8.5 APQA ve Türkiye denetçileri, aşağıdakiler de dahil olmak üzere ihracat denetimini geçtikten sonra bitki sağlığı sertifikası düzenlerler;
- 8.5.1 İhracat bahçelerinin ismi (veya kayıt numarası) ve ihracat paketlenme tesislerinin ismi (fümigasyon tesisi dahil) veya kayıt numarası (gemi ile taşınması durumunda, konteyner numarası ve mühür numarasını ekleyin)
- 8.5.2 Fümigasyon bilgisi (tarih, doz, sıcaklık ve süre vb.)
- 8.5.3 “Gönderi, APQA tarafından kabul edilen gerekliliklere uygun olup, denetlenmiş ve

Blumeriella jaapii, *Wilsonomyces carpophilus*‘tan ari olduğu tespit edilmiş ve Metil Bromür ile fümigasyon işlemine maruz bırakılmıştır.

8.5.4 APQA denetçisi, aşağıdaki tabloyu dolduracak ve bitki sağık sertifikasının ek beyan bölümünü veya arka kısmını imzalayacaktır.

Denetim tarihi	
APQA denetçisinin adı	
Denetim sonuçları	

9. İthalat Denetimi

9.1 Gönderiler giriş noktasına geldiğinde, APQA müfettişleri aşağıdaki hususları onaylar:

9.1.1 Bitki sağık sertifikasının eki ve ek beyanları, ve bitki sağık sertifikası için gerekli öğelerin uygunluğu, vb.

9.1.2 Ambalaj kutusu veya palet üzerindeki etiketler, ihracat bahçelerinin adını (veya kayıt numarasını), ihracat paketleme tesislerinin adını (veya kayıt numarasını) ve “Kore için” ifadesini içerecektir.

9.1.3 Ambalaj kutularının veya paletlerin ve kapların sızdırmazlığı için uygun önlemler.

9.2 İthalat denetiminde herhangi bir sorun tespit edilir ise, ilgili malın bir kısmı veya tamamı imha veya iade edilir.

9.3 İthalat denetiminde bir sorun tespit edilmezse, APQA, Kore bitki karantina yönetmeliğıne uygun olarak denetimi yürütür.

9.4 [Ek 1] ‘de listelenen herhangi bir canlı karantina zararlısının ithalat denetimde tespit edilmesi halinde, aşağıdaki önlemler alınacaktır:

- 9.4.1 İthalat denetimi sırasında *Anarsia lineatella*, *Ceratitis capitata*, *Cydia funebrana*, *Cydia pomonella*, *Lobesia botrana*, *Rhagoletis cerasi* ve *Blumeriella jaapii*'nin tespit edilmesi durumunda, söz konusu gönderiler imha veya iade edilmeli ve nedenler belirlenip düzeltilene kadar meyve ithalatı askıya alınmalıdır.
- 9.4.2 *Wilsonomyces carpophilus*'un tespit edilmesi durumunda, gönderi reddedilecek ve ilgili meyve bahçeleri o mevsim için ihracattan hariç tutulacaklardır.
- 9.4.3 Kore'nin diğer canlı karantina zararlılarının [Ek 1] tespit edilmesi durumunda, zararlıların mevcut olduğu gönderilere Kore Bitki Koruma Yasası ve ilgili yönetmelikler uyarınca işlem uygulanmalı, imha edilmeli veya iade edilmelidir.
- 9.5 Denetim sırasında diğer zararlıların tespit edilmesi durumunda, APQA, tanımlama ve zararlı risk değerlendirmesini gerçekleştirecek olup bitki sağlığı önlemlerine karar verecektir.
- 9.6 Uygunsuzluğun sıkça meydana gelmesi halinde, sorun iki ülke arasında istişare yoluyla çözülmelidir.
- 9.7 İşbu gereklilikler içerisinde ifade edilmemiş olan denetleme prosedürlerine ve elden çıkarma standartlarına vb. ilişkin ek detaylar, Hayvan ve Bitki Karantina Kurumu/MAFRA/Kore Cumhuriyeti Genel Müdürü tarafından öngörülebilir.

10. İthalatçı ülkenin, ihracatçı ülkedeki gönderilerin uygunluğunu doğrulamasına ilişkin düzenlemeler (bundan böyle “AVCC”)

- 10.1 APQA denetçisi, her yıl Türkiye'den gelen kiraz meyvelerinin AVCC denetimini gerçekleştirir.

10.2. APQA denetçisinin AVCC denetimi ile ilgili tüm masraflar Türkiye tarafından karşılanmalıdır.

10.3 Türkiye NPPO, Kore'ye ihracat sezonuna başlamadan 30 gün önce, APQA'dan yazılı olarak AVCC denetimini talep etmelidir. Talep mektubu aşağıdakileri içermelidir.

- Gönderilecek APQA denetçisi sayısı
- AVCC denetimi süresi
- Beklenen ihracat miktarları
- MeBr tesislerinin yerleri ve gönderi limanları vb.

11. APQA/MAFRA Genel Müdürü, işbu protokolün uygulanmasına ilişkin gerekli kuralları ve yönetmelikleri belirleyebilir.

[Ek 1]

Kore'nin Endişe Duyduğu Karantina Zararlıları

1. Patojenler (3)

*Blumeriella jaapii**

*Wilsonomyces carpophilus**

Prune dwarf ilarvirus(PDV)

2. Böcekler (16)

*Anarsia lineatella**

Archips rosanus

Aspidiotus nerii

Caliroa cerasi (= *Caliroa limacina*)

*Ceratitis capitata**

*Cydia funebrana**

*Cydia pomonella**

Epidiaspis leperii

Eurytoma schreineri

*Lobesia botrana**

Pandemis cerasana

Parlatoria oleae

Pseudococcus viburni

*Rhagoletis cerasi**

Rhynchites auratus

Rhynchites bacchus

* 8 zararlı, belirli risk azaltma önlemleri gerektirir.

[Ek 2]

MB fümigasyonu için tesis ve cihaz kontrol listesi

	Tesis ve cihazın ismi	Standart
1	Fümigasyon Odası	○ Gerekli gaz sızdırmazlığı
2	Gaz konsantrasyon dedektörü	○ Asgari Ölçü Birimi 1g/ m ³
3	Gaz sızıntısı dedektörü	○ Asgari Ölçü Birimi 1ppm
4	Gaz giriş hattı ve gaz numune tüpleri	○ GAS BOMBE ve Gaz konsantrasyonu dedektörüne uygun
5	Pervane	○ 30 dakika içinde gaz konsantrasyonu dengesi için kapasite.
6	Koruma Ekipmanı	○ Tam veya Yarım yüz maskesi
7	Meyve temel sıcaklığı için termometre	○ Temel sıcaklığında ölçüm için uygun .

✂ Genellikle, 680 gram metil bromürün Mebrom Co. tarafından üretilebildiği yerlerde, işleme için gerekli buharlaştırıcı ve elektronik balans gerekli değildir

[Ek 3]

Ayrıntılı fümigasyon süreçleri

1. Kirazları plastik bir kutuya koyun ve bir fümigasyon odasına yükleyin
2. Gaz konsantrasyon ölçüm tüplerini kabın üst ve alt noktalarına yerleştirin
3. Sirkülasyon pervanesini çalıştırın
4. Kiraz sıcaklığının 20°C üzerinde olup olmadığını ölçün
5. Kiraz sıcaklığı 20°C veya daha yüksek ise, fümigasyon odasına 145 g/m³ metil bromür uygulayın
 - Ör.) Bir kutu metil bromür 680 g ise, ve bir fümigasyon kabı 28 m³ ise, 6 kutu MB uygulayın
6. MB uygulamasına müteakip fümigasyon kabından metil bromür gazı sızıntısı olup olmadığını gaz sızıntısı test cihazı ile kontrol edin
7. MB enjeksiyonundan 15 dakika sonra konsantrasyonu ölçün ve odadaki üst ve alt parçaların konsantrasyonu eşitse, sirkülasyon pervanesini durdurun veya aralıklı olarak çalıştırın.
 - Ancak, sıcaklık kontrolü için çalıştırılması gerekiyor ise çalışmaya devam ettirilir.
8. Nihai gaz konsantrasyonu, MB enjeksiyonundan üç saat sonra ölçülürse ve 106 g/m³ veya daha yüksek bir miktar tespit edilirse, fümigasyon testinden geçer. Nihai gaz konsantrasyonu 106g/m³'ten düşükse, düzeltme kriterleri uygulanacaktır.
 - 95 ile 105 g/m³ aralığında ölçülürse, fümigasyon süresini 30 dakika uzatın
 - 85 ila 94 g/m³ aralığında ölçülürse, fümigasyon süresini 1 saat uzatın
 - 84g/m³'ten daha düşük bir değerde ölçülürse,
9. Konsantrasyonun havalandırma sonrasında 1 ppm düşmesi durumunda, kirazları odadan çıkartın
10. Fümigasyon işlemi görmüş olan kirazları su ile soğutun ve paketlenme tesisine yerleştirin.